

ขอบเขตของงาน Term of Reference : TOR
จัดจ้างที่ปรึกษาโครงการศึกษาความต้องการและการบริโภคข้าวไทย
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

“ข้าว” ถือเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย ซึ่งไทยเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญของโลก โดยในปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ มีพื้นที่เพาะปลูกข้าว ๗๐.๑๗ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิต ๓๒.๐๘ ล้านตันข้าวเปลือก และมีมูลค่าการส่งออกกว่า ๑๘๐,๐๐๐ ล้านบาท อีกทั้งข้าวยังเป็นอาหารหลักในการบริโภคของคนไทย โดยในปัจจุบันพฤติกรรมกรรมการบริโภคของคนไทย และประชากรโลกมีการเปลี่ยนแปลงจากกระแสการหันมาใส่ใจสุขภาพและบริโภคอาหารปลอดภัยมากขึ้น ประกอบกับโครงสร้างประชากรและวิถีชีวิตในการดำรงชีพในแต่ละวันเปลี่ยนไปจากอดีต ประชากรจึงหันมาบริโภคอาหารสำเร็จรูป (Ready to eat) อาหารแปรรูปจากข้าว และการบริโภคอาหารนอกบ้านมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการและการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ดังนั้น เกษตรกร ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องเข้าใจในพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไป เนื่องจากสัมพันธ์โดยตรงต่อความต้องการบริโภคข้าวโดยตรงและความต้องการข้าวเพื่อการแปรรูปเป็นอาหารในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้การสร้างนวัตกรรมให้แก่สินค้าข้าวเพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมและรสนิยมการบริโภคข้าวที่หลากหลายก็เป็นสิ่งสำคัญ อาทิ การสร้างนวัตกรรมข้าวเพื่อใช้ในการผลิตอาหารสำเร็จรูปและอาหารเพื่อสุขภาพ การแปรรูปสินค้าข้าวเพื่อใช้เป็นอาหารสำเร็จรูป อาทิ Rice snack Rice cracker หรือเพื่อพัฒนาเป็นสินค้าเพื่อสุขภาพ (Health care) อาทิ ยาบำรุงสุขภาพ วิตามินสกัด อาหารเสริม สารบำรุงผิวหนัง เป็นต้น ซึ่งเป็นการต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าข้าวของไทย ซึ่งผลการศึกษาปริมาณการใช้และความต้องการการบริโภคข้าวไทย มีส่วนสำคัญต่อการใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการข้าว ตั้งแต่การผลิต การตลาด ซึ่งจะเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการบริหารจัดการอุปสงค์อุปทานให้มีความสอดคล้องกัน อันเป็นผลดีต่อเกษตรกร และผู้ประกอบการข้าวไทย ให้สามารถขายข้าวได้ในราคาที่เป็นธรรมและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งได้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อทราบปริมาณและความต้องการใช้ข้าวไทยของผู้บริโภค อุตสาหกรรม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในปัจจุบันและอนาคตตามประเภทข้าวแต่ละชนิด

๒.๒ เพื่อเข้าใจในพฤติกรรมกรรมการบริโภคหรือรสนิยมทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของกลุ่มผู้บริโภคหลักๆ ในประเทศรวมถึงพฤติกรรมและแนวโน้มการบริโภคข้าวในต่างประเทศในแต่ละภูมิภาคและคู่แข่งทางการค้าที่อาจมีอิทธิพลหรือส่งผลให้เกิดแนวโน้มการบริโภคข้าวในรูปแบบต่าง ๆ กับผู้บริโภคในประเทศไทย อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้บริโภคสินค้าและอาหารสุขภาพ กลุ่มผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูป กลุ่มผู้บริโภคอาหารนอกบ้าน เป็นต้น

๒.๓ เพื่อส่งเสริมการตลาดค้าข้าวไทยให้มีความสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการเพิ่มมูลค่าการตลาดให้แก่สินค้าข้าวไทยในตลาด

๒.๔ เพื่อรับทราบปัจจัยที่ช่วยเพิ่มปริมาณการบริโภคข้าว รวมถึงแนวทางในการส่งเสริมให้บริโภคข้าวไทยเพิ่มมากขึ้น

๓. เป้าหมาย

๓.๑ มีตัวเลขทางสถิติของปริมาณความต้องการและการบริโภคข้าวไทยที่มีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ และสามารถนำมาใช้อ้างอิงได้

๓.๒ หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการค้าข้าวภาคเอกชน รวมถึงเกษตรกร สามารถนำผลศึกษาเพื่อใช้ใน

(นายฤกษ์ชานา หองประเสริฐ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวพาดิри พรรคพานิช)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นายอภิรักษ์ สุทธิประทีป)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวชลธิชา แก้วทอง)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวเบญจมาศ วรรณธรรม)
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ

การวางนโยบายและวางแผนการผลิตข้าวตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและ
รสนิยมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

๓.๓ สามารถกำหนดนโยบายและแผนการผลิตที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและรสนิยมการบริโภคซึ่งจะ
ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการผลิต การตลาด ส่งผลดีต่อเกษตรกร ผู้บริโภคและผู้ประกอบการค้าข้าว
ซึ่งช่วยให้การกำหนดนโยบายเรื่องข้าวมีความรัดกุมเพิ่มขึ้น

๓.๔ มีทิศทางในการส่งเสริมการนำข้าวไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว เช่น น้ำมันข้าว น้ำมันรำข้าว
เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าข้าวไทยและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถ
ในการแข่งขันได้ในตลาดโลก

๓.๕ ศึกษาปัจจัยที่มีผลกับการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น พร้อมข้อเสนอแนะ

๔. ขอบเขตการดำเนินงาน ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการตามขอบเขตโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติ ดังนี้

๔.๑.๑ ข้อมูลสถิติการบริโภคข้าวไทย ของผู้ที่พำนักอยู่ในประเทศไทย โดยแยกเป็นชนิดข้าว อาทิ
ข้าวหอมมะลิ ข้าวขาว ข้าวเหนียว ข้าวตลาดเฉพาะ เป็นต้น โดยศึกษาแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ

(๑) แบ่งตามลักษณะเชื้อชาติของผู้บริโภคข้าวไทยภายในประเทศไทย แบ่งเป็น ประชากร
ชาวไทย (แบ่งตามช่วงอายุ) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ แรงงานต่างด้าว เป็นต้น

(๒) แบ่งตามการบริโภค แบ่งเป็น ๑) การบริโภคภายในครัวเรือน ๒) บริโภคนอกครัวเรือน
เช่น ร้านอาหาร โรงแรม โรงเรียน เป็นต้น

เพื่อให้ทราบปริมาณการบริโภคข้าวโดยรวมต่อปี และปริมาณการบริโภคข้าวแต่ละชนิดของ
กลุ่มคนแต่ละประเภทต่อปี พร้อมคาดการณ์ปริมาณการบริโภคข้าวไทยไปอีก ๒ ปี ถัดไป

๔.๑.๒ ศึกษา รวบรวมข้อมูลเชิงสถิติการนำข้าวมาเป็นวัตถุดิบและแปรรูปในอุตสาหกรรมต่างๆ
ในประเทศ เช่น อุตสาหกรรมอาหารและอาหารเสริม ความงาม ยาสมุนไพร พลังงานและเชื้อเพลิงชีวมวล ปุ๋ย
อาหารสัตว์ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงสัดส่วนและปริมาณการใช้ข้าวในอุตสาหกรรมต่างๆ ย้อนหลังอย่างน้อย ๒ ปี

๔.๑.๓ ศึกษา รวบรวมข้อมูลเชิงสถิติการค้าที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าวและสินค้าที่แปรรูปจากข้าว
ที่มีข้าวเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ทั้งของไทยและของโลก

๔.๑.๔ คาดการณ์สถิติความต้องการข้าวเพื่อการบริโภค เพื่อใช้ในอุตสาหกรรม อย่างน้อย ๒ ปี

๔.๒ ศึกษาความต้องการข้าวตลอดห่วงโซ่อุปทานของข้าวโดยรวมและแยกตามชนิดข้าว (เช่น ข้าวหอมมะลิ
ข้าวขาว ข้าวเหนียว ข้าวตลาดเฉพาะ เป็นต้น) พร้อมระบุปริมาณข้าวและสัดส่วนในแต่ละช่องทางในแต่ละขั้นตอน

(๑) ศึกษาห่วงโซ่อุปทานของข้าวตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ จากเกษตรกรผู้ผลิตจนถึง
ผู้ซื้อ/ผู้บริโภคคนสุดท้าย และสู่การส่งออก

(๒) ศึกษากระบวนการแปรรูปสินค้าจากข้าว

(๓) ศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกระบวนการ

(๔) ศึกษาและวิเคราะห์ตลาดค้าข้าวของประเทศไทย ผู้รับซื้อรายสำคัญในประเทศพร้อม
ส่วนแบ่งตลาด ตลอดห่วงโซ่อุปทานโดยแยกชนิดข้าว เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวปทุมธานี ข้าวเหนียว ข้าวขาว เป็นต้น

๔.๓ วิเคราะห์ SWOT ข้าวไทย และ Benchmark กับคู่แข่งของไทย รวมถึงวิเคราะห์ Positioning ของ
ข้าวไทยในตลาดโลกเทียบกับคู่แข่ง

๔.๔ ศึกษาพฤติกรรมความต้องการบริโภคข้าวของกลุ่มผู้บริโภคชาวไทย เช่น ลักษณะการบริโภค
ปริมาณ ความถี่ ลักษณะข้าวที่ชอบ ราคาสินค้าข้าวที่บริโภค รวมทั้งวิเคราะห์ Market Share ของข้าวลงในตลาด
ที่เป็นที่นิยม รวมถึงศึกษาแนวโน้มการบริโภคข้าวในอนาคตของผู้บริโภคชาวไทย ประเทศคู่ค้าและคู่แข่ง
ของไทย เช่น อาเซียน เอเชีย แอฟริกา ยุโรป ออสเตรเลีย และอเมริกาเหนือ-ใต้ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศที่มี

(นายภูษณา ทองประเสริฐ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวพาสี พรรคพานิช)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นายอภิรักษ์ สมุทรประเทศ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวชลธิชา แก้วทอง)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

(นางสาวเบญจมาศ วรรณธรรม)
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ

ศักยภาพและนำเข้าข้าวจากไทย รวมทั้งพฤติกรรมและปัจจัยความเป็นไปได้ในการหันมาเพิ่มการบริโภคข้าวไทย เพื่อเข้าใจถึงความต้องการและความแตกต่างของกลุ่มผู้บริโภคแต่ละกลุ่ม ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค ซึ่งจะส่งผลให้สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าข้าวได้

๔.๕ ศึกษาความต้องการสินค้าที่แปรรูปจากข้าวในรูปแบบต่างๆ และนวัตกรรมการแปรรูปข้าว ดังนี้

๔.๕.๑ ศึกษาความต้องการสินค้าแปรรูปข้าวในประเทศไทย ตลาดอาเซียนและของโลก จากอดีตจนถึงปัจจุบันรวมถึงแนวโน้มในอนาคต

๔.๕.๑ ศึกษาศักยภาพของเอกชนในการแปรรูปสินค้าที่มาจากข้าวไทยและความต้องการสินค้าแปรรูปในตลาดอาเซียนและของโลก จากอดีตจนถึงปัจจุบันรวมถึงแนวโน้มในอนาคต โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับคู่แข่ง รวมถึงความท้าทาย จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

๔.๕.๒ ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากข้าวที่ประสบผลสำเร็จจากการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าที่แปรรูปจากข้าว

๔.๕.๓ ศึกษาแนวทางการพัฒนาสำหรับเกษตรกรรายย่อย หรือกลุ่มเกษตรกรในการแปรรูปข้าวและพัฒนาสินค้าที่แปรรูปจากข้าว เพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

๔.๕.๔ ศึกษาความสนใจและความเป็นไปได้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสินค้าด้านนวัตกรรมจากข้าวไทย จากกลุ่มนักศึกษาผู้ทำวิจัยในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก นักวิจัยอิสระ แพทย์ เกษีกร และ บุคลากรในหน่วยงานต่างๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง

๔.๖ จัดเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์เชิงลึก โดยต้องให้กรมการค้าภายในเห็นชอบแบบสอบถามและคำถามก่อนนำไปใช้สำรวจ สอบถามข้อมูล โดยจำนวนตัวอย่างที่สอบถามต้องไม่น้อยกว่าจำนวนตามหลักสถิติที่เชื่อถือได้ หรือไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ชุด

๔.๗ จัดประชุมกลุ่มย่อยหรือ Focus group เพื่อระดมความคิดเห็น

๔.๗.๑ จัดประชุมกลุ่มย่อยหรือ Focus group เพื่อระดมความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้บริโภค ภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนที่มีความต้องการข้าวเพื่อการค้าหรือแปรรูป และนักวิชาการ โดยจัดทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยต้องระดมความคิดเห็นให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนที่มีความต้องการข้าว และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายจากทุกภาคของประเทศ โดยจัดไม่น้อยกว่า ๔ ครั้งๆ ละไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยประมาณ ๒๐-๒๕ คน/กลุ่ม เพื่อระดมความคิดเห็นและสอบถามอย่างน้อยในหัวข้อ ดังนี้

(๑) ความต้องการข้าวของแต่ละภาคส่วน อาทิ วัตถุประสงค์ที่ต้องการข้าว ปริมาณ ความถี่ในการซื้อ ค่าใช้จ่าย ช่องทางในการซื้อ เป็นต้น

(๒) ทดลองให้ชิมข้าวอย่างน้อย ๔ ชนิด เพื่อศึกษาพฤติกรรม การรับรู้ และรสนิยมการบริโภคข้าว

(๓) ความต้องการผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว และการเสริมสร้างนวัตกรรมสินค้าข้าวที่สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมและรสนิยมการบริโภคข้าวที่หลากหลาย และมูลค่าเพิ่มที่ได้จากการพัฒนานวัตกรรมสินค้าข้าว

(๔) ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าข้าว

(๕) แนวโน้มการบริโภคข้าวของกลุ่มผู้บริโภคหลักในอนาคต

๔.๗.๒ จัดประชุมกลุ่มย่อยหรือ Focus group เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษาความต้องการและการบริโภคข้าวไทย เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขเล่มงาน โดยจัดไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยประมาณ ๒๐-๒๕ คน/กลุ่ม โดยผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย อาทิ ผู้ที่อยู่ในวงการค้าข้าว นักวิชาการ ผู้บริโภค โดยการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต้องรวมถึงความคิดเห็นต่อประเด็นอย่างน้อย ดังนี้

(๑) ความน่าเชื่อถือของปริมาณความต้องการข้าวจากผลการศึกษา

.....
(นายกฤษณา ทองประเสริฐ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

.....
(นางสาวพัทริ พรศพานิช)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

.....
(นายอภิรักษ์ สุพรรณปราชัย)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

.....
(นางสาวชลธิชา แก้วทอง)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

.....
(นางสาวเบญจมาศ วรรณธรรม)
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ

(๒) ความสอดคล้องกับความเป็นจริงของข้อมูล อาทิ ๑) พฤติกรรมและรสนิยมการบริโภคข้าว ทั้งในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตของกลุ่มผู้บริโภคหลักในภูมิภาค ๒) การเสริมสร้างงานนวัตกรรมสินค้า ข้าวที่สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมและรสนิยมการบริโภคข้าวที่หลากหลาย ๓) มูลค่าเพิ่มที่ได้จากการ พัฒนานวัตกรรมสินค้าข้าว ๔) แนวทางการส่งเสริมการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าข้าวไทย

๔.๘ จัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา ในส่วนกลาง จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีผู้เข้ารับฟัง ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ คน

๔.๙ จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์และบทสรุปผู้บริหาร ในรูปแบบทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕. ข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้รับจ้างเป็นที่ปรึกษา

๕.๑ ผู้ประสงค์จะเสนอราคาต้องเป็นสถาบันการศึกษา หรือนิติบุคคล ที่จดทะเบียนเป็นที่ปรึกษากับ ศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทย กระทรวงการคลัง

๕.๒ สามารถดำเนินการศึกษาวิจัยให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๕.๓ มีทรัพยากร (บุคคลและอุปกรณ์ประกอบการทำงาน) ที่สามารถดำเนินการประเมินโครงการ ได้อย่างสมบูรณ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๕.๔ ที่ปรึกษาจะต้องนำเสนอรายละเอียดทีมงานที่จะมาดำเนินงานโดยประกอบด้วยบุคลากรด้านต่างๆ อย่างน้อยดังนี้

๕.๔.๑ หัวหน้าโครงการ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า ๕ ปี เป็นที่ยอมรับ ในระดับสากล และมีผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านการค้าหรือการเกษตร เช่น การบริหารจัดการสินค้า ข้าวและ/หรือสินค้าเกษตรอื่นๆ ด้านการตลาดสินค้าเกษตร ด้านการค้าและพฤติกรรมผู้บริโภค ด้านการแปรรูป สินค้าเกษตรและการเพิ่มมูลค่า ด้านการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าข้าวและ/หรือสินค้าเกษตรอื่นๆ

๕.๔.๒ ที่ปรึกษาโครงการ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ในงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรและ/หรือการค้าสินค้าเกษตร และมีผลงานการศึกษาวิจัย เช่น ด้านการค้า หรือการบริหารจัดการสินค้าข้าวและ/หรือสินค้าเกษตรอื่นๆ ด้านการตลาดสินค้าเกษตร ด้านการแปรรูปสินค้า เกษตรและการเพิ่มมูลค่า

๕.๔.๓ นักวิจัย วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า ประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ในงานที่เกี่ยวข้อง กับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และการศึกษาวิจัยตลาด จำนวนอย่างน้อย ๒ คน

๕.๔.๔ เลขานุการโครงการ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีประสบการณ์ในการประมวลผล ข้อมูลเชิงสถิติ และข้อมูลเชิงวิเคราะห์ต่างๆ จำนวนอย่างน้อย ๑ คน เพื่อสนับสนุนการทำงานของที่ปรึกษา

๕.๔.๕ เจ้าหน้าที่ภาคสนาม วุฒิการศึกษาระดับ ปวส.หรือสูงกว่า จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

๖. คุณสมบัติของผู้เสนอราคา

๖.๑ ผู้ประสงค์จะเสนอราคาต้องเป็นผู้จดทะเบียนเป็นที่ปรึกษากับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาไทย กระทรวงการคลัง

๖.๒ ผู้ประสงค์จะเสนอราคาต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานของราชการ และได้แจ้งเวียน ชื่อแล้ว หรือไม่เป็นผู้ที่ได้รับผลของการสั่งให้นิติบุคคลหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ทำงานตามระเบียบของทางราชการ

๖.๓ ผู้ประสงค์จะเสนอราคาต้องไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้ประสงค์จะเสนอราคารายอื่น ณ วันเสนอ ราคา หรือไม่เป็นผู้กระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม

๖.๔ บุคคลหรือนิติบุคคลที่จะเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐซึ่งได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement : e-GP) ต้องลงทะเบียนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของ กรมบัญชีกลางที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๖.๕ ผู้ประสงค์จะเสนอราคาจะต้องมีความรู้และประสบการณ์และมีผลงานการศึกษาที่สัมพันธ์กับหัวข้อที่ กำหนด ในวงเงินไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน) และเป็นผลงานที่เป็นคู่สัญญาโดยตรงกับ

(นายภูษิต ทองประเสริฐ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวพาศิรี ทรพรทานิช)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นายอภิเดช คุ้มประเสริฐ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวชลธิชา แก้วทอง)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวเบญจมาศ วรรณธรรม)
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ

ส่วนราชการหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานเอกชน มาแสดงเพื่อประกอบการพิจารณาและกรณการค้าภายในสงวนสิทธิที่จะตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยต้องแสดงหลักฐานประสบการณ์ปฏิบัติงานที่ผ่านมา ได้แก่ หนังสือรับรองผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน/ต้นสังกัด, สำเนาสัญญาจ้างที่ใช้เป็นผลงาน/ประสบการณ์ (ถ้ามี)

๗. การยื่นของข้อเสนอโครงการ

ผู้ประสงค์จะยื่นข้อเสนอโครงการ ผู้ยื่นต้องได้รับมอบอำนาจให้เป็นผู้ยื่นเอกสาร และเอกสารทุกแผ่นต้องลงชื่อผู้มีอำนาจในการลงนาม พร้อมประทับตราของหน่วยงานของผู้รับจ้างเป็นที่ปรึกษา โดยการยื่นของต้องจัดทำเอกสารเสนองานแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๗.๑ ของข้อเสนอด้านเทคนิค

ซึ่งบรรจุข้อเสนอด้านเทคนิคจำนวน ๑ ชุด ในซองปิดผนึกและระบุไว้หน้าซองว่า "ข้อเสนอด้านเทคนิค" โดยข้อเสนอด้านเทคนิคประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

๗.๑.๑ ทีมงานบุคลากร พร้อมทั้งระบุหน้าที่ความรับผิดชอบในโครงการ / กิจกรรม พร้อมรูปถ่ายประวัติ การศึกษา ประสบการณ์ และผลงานวิจัย/ศึกษา พร้อมชื่อสถานที่ติดต่อและหมายเลขโทรศัพท์ ของผู้รับผิดชอบในการจัดทำข้อเสนอโครงการ

๗.๑.๒ หลักการแนวคิด รูปแบบการคิดวิเคราะห์ ทฤษฎีในการวิจัยที่สอดคล้องกับ TOR พร้อมทั้งการรวบรวมข้อมูล และการดำเนินการวิจัยตามขอบเขตการดำเนินงานโครงการ TOR

๗.๑.๓ แผน/ขั้นตอนการดำเนินการที่สอดคล้องกับ TOR โดยครอบคลุมหัวข้อต่างๆ อาทิ ๑) การศึกษาวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติ ๒) การศึกษาความต้องการข้าวตลอดห่วงโซ่อุปทานของข้าวโดยรวม และแยกตามชนิดข้าว ๓) การวิเคราะห์ SWOT / Benchmark / Positioning ๔) การศึกษาพฤติกรรมความต้องการบริโภคข้าวของกลุ่มผู้บริโภค ๕) ศึกษาความต้องการสินค้าที่แปรรูปจากข้าวและนวัตกรรมการแปรรูปข้าว ๖) การจัดเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์เชิงลึก ๗) จัดประชุมกลุ่มย่อยหรือ Focus group เพื่อระดมความคิดเห็น ๘) การจัดประชุมกลุ่มย่อยหรือ Focus group เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษา ๙) การจัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา

๗.๑.๔ ใบรับรองการจดทะเบียนการเป็นที่ปรึกษาจากกระทรวงการคลังและหนังสือรับรองการจดทะเบียนการจัดตั้งบริษัท กพ.๒๐ (ถ้ามี) และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ ของข้อเสนอด้านราคา

บรรจุข้อเสนอด้านราคาจำนวน ๑ ชุด ในซองปิดผนึกและระบุไว้ หน้าซองว่า "ข้อเสนอด้านราคา" โดยราคาที่เสนอจะต้องครอบคลุมค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว

๘. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการ

๘.๑ กรณการค้าภายในจะเปิดซองข้อเสนอด้านคุณภาพของที่ปรึกษา ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยจะพิจารณาจากเอกสารข้อเสนอ และผู้ยื่นข้อเสนอต้องทำการนำเสนอแนวคิดและข้อเสนอที่กรมาฯ โดยกรณการค้าฯ จะพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- ๑) ผลงานวิจัยของบุคลากรในคณะที่ปรึกษาด้านสินค้าเกษตร หรือ การเกษตร หรือการค้าสินค้าเกษตร หรือการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า ๕ ชิ้นงาน ภายใน ๕ ปี ๒๐ คะแนน
- ๒) ผลงานวิจัยของบุคลากรในคณะที่ปรึกษาที่เกี่ยวกับด้านสินค้าเกษตร หรือการเกษตร หรือการค้าสินค้าเกษตร หรือการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่ ถูกตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า ๒ ชิ้นงาน ภายใน ๕ ปี ๒๐ คะแนน
- ๓) ประสบการณ์ของบุคลากรในคณะที่ปรึกษาในการจัดสัมมนา หรือ ๑๕ คะแนน

(นายเกษม ทองประเสริฐ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ

(นางสาวพาสี พรคพานิช)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ

(นายอภิเดช สุทธิประทีป)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

(นางสาวลลิตา แก้วทอง)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

(นางสาวเบญจมาศ วรรณธรรม)
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ

Focus Group ที่เกี่ยวกับด้านการเกษตรหรือการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง ภายใน ๕ ปี

๔) นำเสนอแนวคิด รูปแบบการคิดวิเคราะห์ ทฤษฎีในการวิจัยที่สอดคล้อง กับ TOR และการรวบรวมข้อมูล ๓๐ คะแนน

๕) แผน/ขั้นตอนการดำเนินการที่สอดคล้องกับ TOR ๑๕ คะแนน

รวม

๑๐๐ คะแนน

กรมการค้าภายในจะไม่พิจารณาข้อเสนอด้านราคาของที่ปรึกษาที่ได้คะแนนรวมข้อ ๑) ถึง ๕) น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๘.๒ กรมการค้าภายในจะเปิดซองข้อเสนอด้านราคาของที่ปรึกษา และเจรจาต่อรองราคาที่เหมาะสม แต่ต้องไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับ หากการเจรจาต่อรองไม่เป็นผล กรมการค้าภายในจะพิจารณายกเลิก การเจรจาต่อรองราคากับที่ปรึกษารายนั้น แล้วเปิดซองพิจารณาราคาข้อเสนอด้านราคาของที่ปรึกษาที่มี ข้อเสนอด้านคุณภาพอยู่ในวงเงินงบประมาณ

๙. ระยะเวลาการส่งมอบงาน แบ่งเป็น ๓ งวด ดังนี้

๙.๑ งวดที่ ๑ ภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา ผู้รับจ้างต้องส่งรายงานผล การศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) ที่มีข้อมูลปฐมภูมิ ทฤษฎี กรอบแนวคิดการวิจัย ขอบเขตการวิจัย แผนการวิจัย กระบวนการวิจัย การศึกษาทบทวนรายงานวิจัยและบทความวิชาการเกี่ยวกับการใช้และการ บริโภคข้าวไทย โดยจัดทำเป็นรูปเล่ม จำนวน ๕ เล่ม และไฟล์ส่งมอบงาน USB flash drive จำนวน ๕ ชุด

๙.๒ งวดที่ ๒ ภายใน ๑๕๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา ผู้รับจ้างต้องส่งรายงานผล การศึกษาระดับกลาง (Interim Report) โดยสรุปความคืบหน้าในการดำเนินงานตามข้อ ๙.๑ - ๙.๖ และ ๙.๗.๑ พร้อมด้วยผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) การบริหารจัดการ (Management) โดยจัดทำ เป็นรูปเล่ม จำนวน ๕ เล่ม และไฟล์ส่งมอบงาน USB flash drive จำนวน ๕ ชุด

๙.๓ งวดที่ ๓ ภายใน ๒๑๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา ผู้รับจ้างต้องดำเนินการ ตามข้อ ๙.๗.๒ และ ๙.๗ - ๙.๙ โดยส่งรายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณ์ (Final Report) ซึ่งได้ทำการ วิเคราะห์สังเคราะห์ผลการประเมินการใช้และการบริโภคข้าวไทย ภาษาไทย จำนวน ๓๐ เล่ม และบทสรุป สำหรับผู้บริหาร ในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน ๓๐ เล่ม พร้อมส่งมอบงานไฟล์รายงานผล การศึกษาระดับสมบูรณ์และบทสรุปสำหรับผู้บริหารในรูปแบบไฟล์ที่แก้ไขได้ เช่น Word Excel PowerPoint และไฟล์ PDF บรรจุใน USB flash drive จำนวน ๓๐ ชุด

๑๐. การจ่ายค่าจ้างที่ปรึกษา จะแบ่งจ่ายเป็น ๓ งวด ดังนี้

๑๐.๑ งวดที่ ๑ กำหนดจ่ายค่าจ้างร้อยละ ๒๐ เมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญา จ้างที่ปรึกษา เมื่อผู้รับจ้างส่งรายงานผลการศึกษาระดับต้นตามเงื่อนไขการส่งมอบงานตามข้อ ๗.๑ โดย คณะกรรมการฯ ดำเนินการตรวจรับเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมการค้าภายในแล้ว

๑๐.๒ งวดที่ ๒ กำหนดจ่ายค่าจ้างร้อยละ ๔๐ เมื่อครบกำหนด ๑๕๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญา จ้างที่ปรึกษา เมื่อผู้รับจ้างส่งรายงานผลการศึกษาระดับกลางตามเงื่อนไขการส่งมอบงานตามข้อ ๗.๒ โดยคณะกรรมการฯ ดำเนินการตรวจรับเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมการค้าภายในแล้ว

๑๐.๓ งวดที่ ๓ กำหนดจ่ายค่าจ้างร้อยละ ๔๐ เมื่อครบกำหนด ๒๑๐ วัน นับถัดจากวันที่ลงนามในสัญญา จ้างที่ปรึกษา เมื่อผู้รับจ้างส่งรายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณ์ตามเงื่อนไขการส่งมอบงานตามข้อ ๗.๓ โดยคณะกรรมการฯ ดำเนินการตรวจรับเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมการค้าภายในแล้ว

(นายภูษณา ทองประเสริฐ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวพาศรี พรรคพานิช)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นายอภิเดช สุภพรวิชัย)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวชลธิชา แก้วทอง)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวเบญจมาศ วรรณธรรม)
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ

๑๑. ค่าปรับ

ในกรณีที่ผู้รับจ้างผิดสัญญาอันเนื่องมาจากไม่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปตามระยะเวลาที่สิ้นสุดสัญญาที่กำหนดไว้ ผู้รับจ้างยินยอมให้ผู้ว่าจ้างปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ ของราคางานจ้าง จนกว่าผู้รับจ้างจะปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามสัญญา

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ หน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการได้รับทราบปริมาณและความต้องการใช้ข้าวไทยของผู้บริโภคอุตสาหกรรม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนด้านอุปสงค์อุปทานข้าวไทยได้

๑๐.๒ เข้าใจในพฤติกรรมผู้บริโภคหรือรสนิยมทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของกลุ่มผู้บริโภคหลักๆ ในประเทศและต่างประเทศ

๑๐.๓ สามารถปรับปรุงคุณภาพข้าวไทยให้ใกล้เคียงกับพฤติกรรม รสนิยมของผู้บริโภค อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้บริโภคสินค้าและอาหารสุขภาพ กลุ่มผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูป กลุ่มผู้บริโภคอาหารนอกบ้าน เป็นต้น

๑๐.๔ สามารถขยายช่องทางการตลาดข้าวไทย ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการเพิ่มมูลค่าการตลาดให้แก่สินค้าข้าวไทยในตลาด

๑๑. ระยะเวลาในการดำเนินการ

จำนวน ๒๑๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาจ้าง

๑๒. งบประมาณ

วงเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว

๑๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๒

ลงชื่อ .....ประธานกรรมการ

(นายภฤชธนา ทองประเสริฐ)

นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ .....กรรมการ

(นางสาวพาศิริ พรรคพานิช)

นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ .....กรรมการ

(นายอภิมุข สุภัทรประทีป)

นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

ลงชื่อ .....กรรมการ

(นางสาวชลธิชา แก้วทอง)

นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

ลงชื่อ .....กรรมการ

(นางสาวเบญจมาศ วรรณธรรม)

นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ

(นายภฤชธนา ทองประเสริฐ)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นางสาวพาศิริ พรรคพานิช)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
พิเศษ

(นายอภิมุข สุภัทรประทีป)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

(นางสาวชลธิชา แก้วทอง)
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

(นางสาวเบญจมาศ วรรณธรรม)
นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ